

Hanke: Rajat ylittävä matkailuyhteistyö Enontekiö-Kautokeino

Tiivistelmä

Enontekiön kunta hakee EU:n Interreg Aurora Small Scale Project -rahoitusta yhteistyöhanketta varten, joka toteutetaan Norjan Kautokeinin kanssa (Norjan puolen pääyhteystaho: Niilas AS, Sapmi Yrityshautomo).

Hankkeen nimi on "Rajat ylittävä matkailuyhteistyö Enontekiö-Kautokeino" ja toteutusaika 1.4.-30.9.2026.

Aurora Interreg Small Scale –projektissa haettava rahoitus on 20.000 euroa. EU-rahoitusta voi saada tästä summasta 65 % eli 13.000 euroa, ja jäljelle jäävästä 35 %:sta eli 7.000 eurosta kunta voi hakea Lapin Liitosta rahoitusta. Lapin Liitto voi maksaa tästä jäljelle jäävästä 7.000 eurosta enintään 70% eli 4.900 euroa. Näin ollen hankkeelle on mahdollista saada rahoitusta yhteensä 17.900 euroa (13.000 euroa + 4.900 euroa), jolloin Enontekiön kunnan oma rahoitusosuus olisi 2.100 euroa.

Kautokeino hakee kansallisen rahoituksensa Barentsin sihteeristöstä. Aurora Interreg Small Scale -projektia tulee hakea 9.3.2026 mennessä.

Tausta

Hanke perustuu Enontekiön ja Kautokeinin kuntien väliseen olemassa olevaan yhteistyöhön. Vuonna 2018 kunnat solmivat yhteistyösopimuksen, joka kattaa matkailun ja Enontekiön lentokentän paremman hyödyntämisen. Tämä hanke on konkreettinen toimenpide sopimuksen tavoitteiden toteuttamiseksi. Lisäksi lokakuussa 2025 järjestettiin yhteinen kokous Enontekiön kunnan edustajien ja Kautokeinin matkailualan toimijoiden välillä. Kokouksessa kävi ilmi selkeä yhteinen potentiaali ja konkreettinen tarve järjestelmälliselle kehittämishankkeelle.

Enontekiön lentokentälle saapuu talvikaudella vuosittain charter -lentoja, joilla matkustaa noin 38 000 kansainvälistä matkustajaa. Tällä hetkellä nämä vierailijat viipyvät alueella vain noin seitsemän tuntia ennen paluulentoaan. Samaan aikaan Enontekiöllä ja Kautokeinolla on vahva ja aito matkailutarjonta, joka perustuu saamelaiskulttuuriin, poronhoitoon ja luontoon, mutta matkailutarjonnan paketointi, markkinointi ja myynti kansainvälisille matkanjärjestäjille on rajallista. Kansainväliset matkanjärjestäjät tarvitsevat riittävän majoituskapasiteetin, jotta vierailun kestoa voidaan pidentää 3–4 päivään. Vähintään 250 vuodepaikan vaatimusta ei voida täyttää yhdellä matkakohteella, vaan se edellyttää järjestelmällistä yhteistyötä Enontekiön ja Kautokeinin välillä.

Enontekiön vahva intressi on lentoaseman toimintakauden pidentäminen, matkailijoiden viipymän pidentäminen ja majoitus- sekä ohjelmapalvelukapasiteetin lisääminen Norja-yhteistyön kautta.

Tavoitteet ja rakenne

Hanke edistää Enontekiön ja Kautokeinin välistä järjestelmällistä ja toiminnallista yhteistyötä tavoitteena kehittää, koordinoita ja testata yhteisiä matkailutuotteita ja toimintamalleja. Hanke on kehitys- ja yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on luoda rakenteita, osaamista ja operatiivista toteutumiskykyä. Mahdollinen kaupallistaminen tapahtuu hankkeen päättymisen jälkeen.

Hanke jakaantuu kahteen vaiheeseen, joiden rakenne on seuraava:

- Vaihe 1: Käynnistys, vakiinnuttaminen ja rakenteiden luominen.
- Vaihe 2: Yhteisten tuotteiden ja yhteistyön kehittäminen.

Tulokset

1. vaiheen tulos: Vakiintunut yhteistyö, jolla on selkeä rakenne, toimeksianto ja yhteiset tavoitteet.
2. vaiheen tulos: Täysin kehitetty ja koordinoitu tuotekonsepti, joka on mukautettu kansainvälisiin vaatimuksiin.

Roolit ja organisointi

Suomen puolen pääyhteystahona toimii Enontekiön kunta ja Norjan puolella Niilas AS, Sapmi Yrityshautomo. Pääyhteystahot vastaavat hankkeen etenemisestä omissa maissaan, koordinoivat oman alueensa toimintaa ja sitouttavat hankkeeseen tarvittavat julkiset ja yksityiset toimijat. Hankkeessa keskeisiä toimijoita ovat mm. Enontekiön lentoasema ja majoitus- sekä ohjelmapalveluja tarjoavat toimijat molemmissa maissa. Osallistujat osallistuvat työkokouksiin, työpajoihin ja kehitystoimintaan hankkeen vaiheiden mukaisesti. Toiminta toteutetaan sekä Enontekiöllä että Kautokeinosssa.

Budjetti

Hankkeen kokonaisbudjetti on 20.000 euroa, joka sisältää 50%:n työajalla työskentelevän hanketyöntekijän palkkakulut, mahdolliset matkustuskulut ja työpajojen järjestämisestä aiheutuvat kulut.